

ZAKON

O OTKLANJANJU POSLEDICA POPLAVA U REPUBLICI SRBIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

1. PREDMET ZAKONA

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se otklanjanje posledica poplava, odnosno aktiviranja klizišta na području pogođenom poplavama u Republici Srbiji, koje su nastupile u maju 2014. godine.

Područje pogođeno poplavama, u smislu ovog zakona, obuhvata poplavljene i klizištima ugrožene delove teritorije Republike Srbije, i to: grad Beograd – gradske opštine Obrenovac, Lazarevac, Mladenovac, Grocka i Rakovica, gradove: Sremska Mitrovica, Šabac, Loznica, Valjevo, Čačak, Užice, Jagodina, Kruševac, Kraljevo, Kragujevac, Požarevac i Zaječar, i opštine: Bajina Bašta, Kosjerić, Požega, Ub, Osečina, Ljig, Lajkovac, Mionica, Bogatić, Vladimirci, Koceljeva, Mali Zvornik, Krupanj, Ljubovija, Gornji Milanovac, Lučani, Ražanj, Aleksinac, Doljevac, Petrovac na Mlavi, Smederevska Palanka, Velika Plana, Paraćin, Čuprija, Svilajnac, Despotovac, Rekovac, Varvarin, Trstenik, Šid, Knić i Rača.

2. PROGRAMI POMOĆI I OBNOVE PODRUČJA POGOĐENOG POPLAVAMA

Program obnove

Član 2.

Otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama vrši se u skladu s programima koje donosi Vlada, na predlog Kancelarije za pomoć i obnovu poplavljenih područja.

Programima pomoći i obnove područja pogođenog poplavama (u daljem tekstu: državni program obnove) utvrđuju se mere i kriterijumi za pružanje pomoći, odnosno kriterijumi, mere i postupak za obnovu i saniranje posledica poplava po pojedinim oblastima i na određenoj teritoriji.

Sadržina državnog programa obnove

Član 3.

Državni program obnove sadrži naročito:

- 1) oblast u kojoj se sprovode mere i teritoriju na kojoj se sprovode mere;
- 2) analizu zatečenog stanja i nastale štete i sagledavanje mogućih daljih štetnih posledica poplava, odnosno dejstva klizišta;
- 3) mere koje treba preduzeti radi obnove, odnosno sanacije posledica poplava, odnosno dejstva klizišta;

- 4) način i obim sprovođenja mera, kao i kriterijume za sprovođenje mera;
- 5) redosled sprovođenja mera;
- 6) rokove za sprovođenje mera;
- 7) organe državne uprave nadležne za koordinaciju, odnosno nosioce sprovođenja pojedinih mera i aktivnosti;
- 8) procenu potrebnih finansijskih sredstava i izvore finansiranja;
- 9) korišćenje republičkih robnih rezervi;
- 10) druge potrebne elemente.

Državnim programom obnove može se predvideti da će se, privremeno, na području pogođenom poplavama iz sredstava utvrđenih u članu 5. stav 1, tačka 1), tač. 4) - 8) i tačka 10) ovog zakona finansirati i pojedina prava i usluge, koje se u skladu sa opštim propisima finansiraju iz budžeta jedinica lokalne samouprave.

Državni programi obnove izrađuju se na osnovu izveštaja i nalaza organa državne uprave, stručnih mišljenja drugih organa i službi, javnih preduzeća i drugih subjekata, kao i izveštaja i predloga nadležnih organa jedinica lokalne samouprave.

3. KANCELARIJA ZA POMOĆ I OBNOVU POPLAVLJENIH PODRUČJA

Član 4.

Kancelarija za pomoć i obnovu poplavljenih područja, koju obrazuje Vlada, zadužena je za stručne poslove vezane za pomoć, obnovu i saniranje posledica elementarnih nepogoda izazvanih obilnim kišama koje su dovele do izlivanja reka, i aktiviranja klizišta u ugroženim područjima.

Kancelarija za pomoć i obnovu poplavljenih područja je služba Vlade kojom rukovodi direktor, koji je odgovoran predsedniku Vlade.

Kancelarija za pomoć i obnovu poplavljenih područja (u daljem tekstu: Kancelarija):

- 1) organizuje i koordinira poslove u vezi sa prijemom i distribucijom humanitarne i druge pomoći upućene Republici Srbiji za ugrožene u poplavljenom području;
- 2) priprema i dostavlja Vladi periodične izveštaje o primljenoj i distribuiranoj humanitarnoj i drugoj pomoći upućenoj Republici Srbiji za ugrožene u poplavljenom području, kao i završni izveštaj o njenoj raspodeli;
- 3) priprema akt o načinu verifikacije šteta sadržanih u izveštajima o proceni šteta jedinica lokalne samouprave, odnosno akt o verifikaciji šteta sadržanih u izveštajima o proceni šteta javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja, čiji je osnivač Republika Srbija, koji donosi Vlada;
- 4) koordinira poslove pripreme delimičnih izveštaja o proceni štete na području pogođenom poplavama;
- 5) priprema izveštaj o procenjenoj ukupnoj šteti, na osnovu dobijenih podataka od nadležnih organa i drugih subjekata, koji usvaja Vlada, i objavljuje ga na svojoj internet stranici;
- 6) organizuje, koordinira i priprema državni program obnove;

7) koordinira poslove praćenja i izveštavanja o sprovođenju državnog programa obnove i priprema akt o načinu izveštavanja o realizaciji tih programa, koji donosi Vlada;

8) vrši druge poslove određene zakonom ili propisom Vlade.

4. OBEZBEĐIVANJE SREDSTAVA ZA OTKLANJANJE POSLEDICA POPLAVA

Izvori sredstava

Član 5.

Sredstva za otklanjanje posledica poplava, odnosno aktiviranja klizišta u smislu ovog zakona, obezbeđuje se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) budžeta autonomne pokrajine;
- 3) budžeta jedinica lokalne samouprave;
- 4) donacija;
- 5) priloga i poklona;
- 6) primanja od zaduživanja;
- 7) primanja od prodaje finansijske imovine;
- 8) finansijske pomoći Evropske unije;
- 9) sredstava javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave;
- 10) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave koriste se za otklanjanje posledica poplava u skladu sa programom obnove koji donosi autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, a koji se dostavljaju Kancelariji.

Ugovore o donaciji, finansijskoj i drugoj pomoći upućenoj Republici Srbiji, osim međunarodnih ugovora, sa davaocem donacije, odnosno pomoći, u ime i za račun Republike Srbije zaključuje Kancelarija.

Način korišćenja sredstava

Član 6.

Sredstva iz člana 5. ovog zakona koriste se po obimu, dinamici i za namene utvrđene programima obnove.

Pomoć se krajnjim korisnicima dodeljuje u novcu, robi, radovima, dobrima i uslugama.

Kriterijume za dodelu pomoći, kao i vrstu i visinu pomoći utvrđuje Vlada državnim programom obnove.

Razdeo i način iskazivanja sredstava

Član 7.

Sredstva iz člana 5. stav 1, tačka 1), tač. 4) - 8) i tačka 10) ovog zakona, namenjena otklanjanju posledica poplava, u budžetu Republike Srbije, koriste se preko Kancelarije, osim ukoliko međunarodnim ugovorom, ugovorom o donaciji, humanitarnoj ili drugoj pomoći nije drukčije određeno.

Sredstva za realizaciju programa obnove obezbeđuju se i u programu rada i poslovanja i finansijskom planu i godišnjem programu poslovanja korisnika javnih sredstava, definisanih Zakonom o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – ispravka i 108/13).

Korisnici javnih sredstava dužni su da iskažu sredstva opredeljena za realizaciju programa obnove u svojim budžetima, programima poslovanja, odnosno finansijskim planovima, kao i da iskažu sva prikupljena sredstva od donacija i pomoći za otklanjanje posledica poplava.

Način plaćanja

Član 8.

Kancelarija vrši direktna plaćanja pravnom ili fizičkom licu koje je primalac pomoći ili koje vrši poslove obnove.

Registar plaćanja po ugovorima

Član 9.

Kancelarija obrazuje i vodi bazu podataka o odobrenim i realizovanim plaćanjima iz sredstava namenjenih otklanjanju posledica poplava (u daljem tekstu: Registar plaćanja).

Registar plaćanja sadrži: šifru i naziv ugovora, iznos aproprijacije, naziv i broj računa primaoca sredstava, iznos i datum svake pojedinačne isplate, iznos ukupno realizovanih sredstava (iznosi se izražavaju u dinarima i u evrima) i procenat realizacije sredstava.

Registar plaćanja vodi se u elektronskom obliku.

Izveštavanje Kancelarije o finansijskoj i nefinansijskoj pomoći koju su primili drugi korisnici javnih sredstava

Član 10.

Organi državne uprave i drugi korisnici javnih sredstava dužni su da izveštavaju Kancelariju o svim finansijskim i nefinansijskim prilivima i odlivima sredstava namenjenih za otklanjanje posledica na područjima pogođenim poplavama.

Izveštavanje se vrši mesečno, a po potrebi, na zahtev Kancelarije, i u kraćim rokovima.

Podaci iz stava 1. ovog člana dostavljaju se na obrascima čiji izgled, sadržinu i način dostavljanja, kao i način obrade priprema Kancelarija u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove finansija i na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija propisuje Vlada.

Nefinansijska pomoć primljena za otklanjanje posledica na područjima pogođenim poplavama putem donacija, priloga i poklona mora da se evidentira i

izrazi u novcu, koristeći uporedni pregled cena na tržištu, ukoliko ugovorom ili odlukom nije precizirana vrednost, a procenu vrši korisnik javnih sredstava koji je primalac pomoći.

Izveštavanje Narodne skupštine i Vlade

Član 11.

Kancelarija objedinjava izveštaje o finansijskoj i nefinansijskoj pomoći koju su primili drugi korisnici javnih sredstava i izveštaj o prilivima i odlivima sredstava namenjenih za otklanjanje posledica na područjima pogođenim poplavama koji se realizuju preko Kancelarije i tromesečno, a na zahtev Vlade i češće, dostavlja Vladi, a po usvajanju, Vlada ih dostavlja Narodnoj skupštini.

Izveštaji iz stava 1. ovog člana objavljuju se na internet stranici Kancelarije.

5. POSTUPAK JAVNE NABAVKE

Član 12.

Na nabavke dobara, usluga i radova koji su neophodni za otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama primenjuje se otvoreni postupak propisan odredbom člana 32. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS”, broj 124/12), osim ukoliko međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.

Nabavke iz stava 1. ovog člana utvrđuju se državnim programom obnove.

Nabavke iz stava 1. ovog člana sprovodi Kancelarija, a mogu ih sprovođiti i drugi korisnici javnih sredstava određeni državnim programom obnove, uz pravo da predstavnik Kancelarije učestvuje kao član komisije za sprovođenje javne nabavke.

U postupku javne nabavke iz stava 1. ovog člana ne primenjuju se odredbe Zakona o javnim nabavkama koje se odnose na plan nabavki, prethodno obaveštenje, način dokazivanja obaveznih i dodatnih uslova za učešće u postupku javne nabavke, rokove za podnošenje ponuda i rokove za odlučivanje Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.

Način dokazivanja uslova za učešće u postupku javne nabavke

Član 13.

U postupku javne nabavke iz člana 12. ovog zakona ispunjenost obaveznih i dodatnih uslova za učešće u postupku javne nabavke, može da se dokazuje dostavljanjem izjave kojom ponuđač pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću potvrđuje da ispunjava uslove.

Rok i poziv za podnošenje ponuda

Član 14.

Rok za podnošenje ponuda u postupku iz člana 12. ovog zakona ne može biti kraći od deset dana od dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda.

Poziv za podnošenje ponuda za javne nabavke iz člana 12. ovog zakona objavljuju se i na internet stranici Kancelarije.

Zaštita prava

Član 15.

Zahtev za zaštitu prava ne zadržava dalje aktivnosti naručioca u postupku iz člana 12. ovog zakona.

Naručilac može i pre isteka roka za podnošenje zahteva za zaštitu prava da zaključi ugovor o javnoj nabavci.

Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Republička komisija) je dužna da o zahtevu za zaštitu prava odluči rešenjem u roku od pet dana od dana prijema urednog zahteva za zaštitu prava.

O žalbi protiv zaključka naručioca, Republička komisija je dužna da odluči u roku tri dana od dana prijema žalbe.

Republička komisija je dužna da odluku iz st. 3. i 4. ovog člana dostavi naručiocu, podnosiocu zahteva i izabranom ponuđaču, u roku od dva dana od dana donošenja.

Primena drugog postupka javne nabavke

Član 16.

Naručilac može odlučiti da za nabavke dobara, usluga i radova koji su neophodni za otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama koje su utvrđene državnim programom obnove, primeni i drugi postupak javne nabavke, ako su za to ispunjeni uslovi propisani Zakonom o javnim nabavkama.

U slučaju iz stava 1. ovog člana ne primenjuju se odredbe Zakona o javnim nabavkama koje se odnose na plan nabavki, prethodno obaveštenje, način dokazivanja obaveznih i dodatnih uslova za učešće u postupku javne nabavke i pribavljanje mišljenja Uprave za javne nabavke o osnovanosti pregovaračkog postupka bez objavljivanja poziva za podnošenje ponuda iz člana 36. stav 1. tačka 3).

Ispunjenost obaveznih i dodatnih uslova za učešće u postupku javne nabavke, može da se dokazuje na način propisan članom 13. ovog zakona.

Ukoliko korisnik javnih sredstava određen državnim programom obnove odluči da sprovede postupak javne nabavke iz stava 1. ovog člana, dužan je da pribavi saglasnost Kancelarije.

Izveštaj o realizaciji nabavki

Član 17.

Izveštaj o realizaciji nabavki sprovedenih prema ovom zakonu objavljuje se na internet stranici Kancelarije i korisnika javnih sredstava koji je sproveo postupak nabavke.

Ugovor o javnoj nabavci

Član 18.

Ugovor o izvođenju radova, odnosno o nabavci dobara i usluga (u daljem tekstu: Ugovor) sa izvođačem radova, sa dobavljačem i pružaocem usluga zaključuje, u ime Republike Srbije, Kancelarija, odnosno korisnik javnih sredstava koji je u skladu sa državnim programom obnove sproveo nabavku.

Odgovornost za preuzimanje obaveza i dostava zahteva za plaćanje

Član 19.

Rukovodilac korisnika javnih sredstava i direktor Kancelarije zajednički su odgovorni za preuzimanje obaveza, izdavanje naloga za plaćanje i izvršavanje rashoda i izdataka namenjenih za sprovođenje državnog programa obnove.

Ukoliko su sredstva za realizaciju Ugovora obezbeđena kod Kancelarije, a nabavku je u skladu sa državnim programom obnove sproveo drugi korisnik javnih sredstava, korisnik javnih sredstava koji je sproveo nabavku, posle provere ispravnosti dokumentacije, dostavlja Kancelariji radi plaćanja potpisan i overen zahtev za plaćanje sa dokumentacijom o realizaciji Ugovora (avansnu, privremene i okončanu situaciju, fakture, bankarske garancije i dr.), uz izveštaj stručnog nadzora za ugovore o izvođenju radova.

Po prijemu zahteva za plaćanje, a nakon provere usklađenosti prispele situacije sa ugovorenom vrednošću radova, dobara i usluga, Kancelarija uplaćuje zahtevani iznos na račun izvođača radova, odnosno dobavljača ili pružaoca usluga.

6. ROBNE REZERVE

Član 20.

U svrhu pomoći stanovništvu na područjima pogođenim poplavama, Vlada, na predlog Kancelarije, a u skladu sa državnim programom obnove, može naložiti Republičkoj direkciji za robne rezerve da bespovratno obezbedi robu koju čuva na zalihama, krajnjim korisnicima, na osnovu specifikacija sačinjenih od strane nadležnih ministarstava.

II. POSEBNE ODREDBE O MERAMA U POJEDINIM OBLASTIMA

1. ZAŠTITA ZDRAVLJA LJUDI I ŽIVOTNE SREDINE

Sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti

Član 21.

Ministar nadležan za poslove zdravlja, na predlog Instituta za zaštitu zdravlja Srbije, u svrhu otklanjanja posledica poplava na pogođenim područjima koje mogu dovesti do pojave epidemije zaraznih bolesti ili do obolevanja od drugih bolesti i povreda velikog broja ljudi, proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zaraznih bolesti i drugih pretnji po zdravlje većeg broja ljudi i određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje i naređuje mere koje treba preduzeti na sprečavanju i suzbijanju zaraznih i drugih bolesti, kao i drugih pretnji po zdravlje većeg broja ljudi.

Ministar nadležan za poslove zdravlja aktom iz stava 1. ovog člana može narediti organizovanje i sprovođenje svake od mera propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita stanovništva od zaraznih bolesti za koju, na osnovu mišljenja Instituta za zaštitu zdravlja Srbije, oceni da odgovara konkretnim okolnostima na području pogođenom poplavama.

Mere iz st. 1. i 2. ovog člana sprovode se na način propisan zakonom kojim se uređuje zaštita stanovništva od zaraznih bolesti.

Državnim programom obnove mogu se predvideti i druge mere u oblasti zaštite zdravlja ljudi na području pogođenom poplavama i odrediti način njihovog sprovođenja.

Korišćenje neregistrovanih biocidnih proizvoda dobijenih iz donacije, odnosno humanitarne pomoći

Član 22.

Biocidni proizvod dobijen iz donacije za koji nije doneto rešenje o upisu u Privremenu listu biocidnih proizvoda za dostavljanje tehničkog dosijea (u daljem tekstu: Privremena lista) ili izdato odobrenje u skladu sa zakonom koji se uređuje upravljanje biocidnim proizvodima, može se koristiti na području pogođenom poplavama u slučaju pojave nepoželjnih organizama koji ne mogu biti suzbijeni drugim sredstvima ili biocidnim proizvodom za koji je doneto rešenje o upisu u Privremenu listu ili izdato odobrenje, na osnovu privremene dozvole o njegovom korišćenju.

Privremenu dozvolu za korišćenje biocidnog proizvoda iz stava 1. ovog člana izdaje ministarstvo nadležno za upravljanje hemikalijama i biocidnim proizvodima, shodnom primenom zakona kojim se uređuju biocidni proizvodi.

Uz zahtev za izdavanje privremene dozvole za korišćenje biocidnog proizvoda iz stava 1. ovog člana dostavljaju se i: trgovačko ime biocidnog proizvoda, vrsta biocidnog proizvoda, podaci o proizvođaču biocidnog proizvoda, predviđenoj oblasti primene i načinu korišćenja biocidnog proizvoda, hemijski/generički naziv i CAS/EC broj aktivnih supstanci sadržanih u biocidnom proizvodu; bezbednosni list za biocidni proizvod; bezbednosni list za svaku aktivnu supstancu sadržanu u biocidnom proizvodu, etiketa biocidnog proizvoda sa uputstvom za upotrebu na srpskom jeziku (ukoliko je dostupno) ili na engleskom jeziku, obrazloženje o tome da ne postoji u prometu drugo sredstvo ili biocidni proizvod koji može suzbiti te nepoželjne organizme, dokaz o efikasnosti biocidnog proizvoda za predviđeni način korišćenja; podaci o korisniku biocidnog proizvoda; podatak o količini biocidnog proizvoda; dokaz da je biocidni proizvod u roku trajanja za sve vreme važenja privremene dozvole, podatak o području i veličini površine koja će se tretirati biocidnim proizvodom; podaci o sastavu biocidnog proizvoda, kao i ugovor o donatorstvu.

Rešenje o privremenoj dozvoli iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Privremena dozvola izdaje se sa rokom važenja ne dužim od 120 dana.

Nosilac privremene dozvole dužan je da uputi korisnika biocidnog proizvoda na rešenjem utvrđene uslove za ograničeno i kontrolisano korišćenje biocidnog proizvoda i da vodi evidenciju o iskorišćenim i neiskorišćenim količinama biocidnog proizvoda.

2. IZGRADNJA, REKONSTRUKCIJA, ADAPTACIJA I SANACIJA OBJEKATA

a) Eksproprijacija

Utvrđivanje javnog interesa za eksproprijaciju

Član 23.

Ovim zakonom utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju, odnosno administrativni prenos nepokretnosti, radi izgradnje objekata utvrđenih državnim programom obnove, ustanovljenje prava službenosti (nepotpuna eksproprijacija), radi postavljanja vodovodnih cevi, podzemnih i nadzemnih vodova svih naponskih nivoa i distributivnih transformatorskih stanica, telefonskih kablova, kao i privremeno zauzimanje nepokretnosti radi izvođenja radova obuhvaćenih programom obnove.

Korisnici eksproprijacije

Član 24.

Eksproprijacija se može vršiti za potrebe Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, javnih fondova, javnih agencija, privrednih društava koja su osnovana od strane javnih preduzeća kao i za potrebe privrednih društava sa većinskim državnim kapitalom osnovanih od strane Republike Srbije, autonomne pokrajine, ili jedinica lokalne samouprave, ako zakonom nije drugačije određeno.

Postupak po predlogu za eksproprijaciju

Član 25.

O predlogu za eksproprijaciju rešava organ jedinice lokalne samouprave nadležan za imovinsko-pravne poslove na čijoj teritoriji se nalazi nepokretnost koja je predmet eksproprijacije.

Uz predlog za eksproprijaciju dostavlja se izvod iz lista nepokretnosti za nepokretnost koja je predmet eksproprijacije, potvrda da se radi o zemljištu podobnom za izgradnju izdata od strane organa jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove urbanizma, kao i izvod iz državnog programa obnove iz kojeg se utvrđuje da je na toj katastarskoj parceli predviđena obnova objekata u skladu sa ovim zakonom.

Pre donošenja rešenja o eksproprijaciji nadležni organ utvrđuje da na teritoriji te jedinice lokalne samouprave ne postoji odgovarajuće zemljište u državnoj svojini ili zemljište u javnoj svojini autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, na kome se može vršiti gradnja novih objekata, u skladu sa ovim zakonom.

Po sprovedenom postupku, nadležni organ donosi rešenje u roku od osam dana.

Sopstvenik nepokretnosti može izjaviti žalbu u roku osam dana, od dana dostavljanja rešenja iz stava 4. ovog člana.

Po žalbi na rešenje iz stava 4. ovog člana odlučuje ministarstvo nadležno za poslove finansija u roku od osam dana.

Na osnovu konačnog rešenja o eksproprijaciji, stiču se uslovi za uvođenje u posed korisnika eksproprijacije.

U svemu ostalom što nije uređeno ovim zakonom primenjuju se odredbe Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik RS”, br. 53/95, 23/01 – SUS, 20/09 i 55/13– US) i Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list SRJ”, br. 33/97 i 31/01 i „Službeni glasnik RS”, broj 30/10).

b) Obnova objekata

Objekti koji se obnavljaju

Član 26.

Obnova objekata sprovodi se izgradnjom novog objekta, odnosno rekonstrukcijom, sanacijom ili adaptacijom postojećeg objekta, u skladu sa ovim zakonom.

Objektima u smislu ovog zakona smatraju se: porodični stambeni objekti, stambeni i stambeno-poslovni objekti, stanovi u stambenim i stambeno-poslovnim objektima, kulturna dobra i kulturna infrastruktura, komunalna infrastruktura, putna i železnička infrastruktura, elektro-energetski objekti za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, objekti i sistemi elektronskih komunikacija, objekti rudne proizvodnje i snabdevanja, gasovodi, objekti posebne namene, kao i objekti javne namene u javnoj svojini.

Kriterijumi za sprovođenje obnove porodičnih stambenih objekata

Član 27.

Obnova porodičnog stambenog objekta koji je srušen usled dejstva poplava ili aktiviranjem klizišta, odnosno objekta za koji je nadležni organ doneo rešenje o zabrani korišćenja objekta, sprovodi se izgradnjom novog objekta, u skladu sa državnim programom obnove.

Obnova stambenog objekta koji je srušen usled dejstva poplava ili aktiviranjem klizišta na lokaciji koja nije pogodna za građenje (neadekvatni hidrološki, geološki ili urbanistički uslovi), vrši se izgradnjom novog objekta na lokaciji pogodnoj za izgradnju, isplatom novčane pomoći ili kupovinom druge nepokretnosti, do vrednosti novog objekta koji bi fizičkom licu bio opredeljen u skladu sa kriterijumima iz državnog programa pomoći.

Kriterijumi za sprovođenje obnove objekata iz st. 1. i 2. ovog člana utvrđuju se državnim programom obnove.

Tipski objekti

Član 28.

Obnova porodičnog stambenog objekta iz člana 27. ovog zakona, sprovodi se izgradnjom tipskih objekata i to:

- 1) objekat tip I, površine 60m²,
- 2) objekat tip II, površine 80m²,
- 3) objekat tip III, površine 100m².

Kriterijumi za dodelu odgovarajućeg tipa objekta utvrđuju se državnim programom pomoći.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ugovorom o donaciji može biti ugovoren i drugačiji tip objekata.

Izgradnja porodičnih stambenih objekata

Član 29.

Izgradnja porodičnih stambenih objekata, vrši se na osnovu glavnih projekata za propisane tipove stambenih objekata.

Kancelarija, po dostavljenom spisku jedinice lokalne samouprave o broju i tipovima stambenih objekata koji će se graditi na njenoj teritoriji, dostavlja glavni projekat za izgradnju jedinici lokalne samouprave.

Izbor izvođača radova za izgradnju porodičnih stambenih objekata vrši se u postupku javne nabavke koji se sprovodi u skladu sa ovim zakonom.

Član 30.

Investitor izgradnje porodičnih stambenih objekata je Republika Srbija.

U ime i za račun Republike Srbije investitorska prava vrši Kancelarija, do izdavanja upotrebne dozvole za pojedinačni objekat.

Na predlog Kancelarije, Vlada određuje stručni nadzor nad izvođenjem radova.

Član 31.

Po izvršenom izboru izvođača i određivanju stručnog nadzora, na zemljištu određenom za izgradnju, može se pristupiti građenju objekta, u skladu sa članom 143. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 – US, 50/13 – US i 98/13 – US).

Jedinica lokalne samouprave, do isteka roka iz člana 143. Zakona o planiranju i izgradnji, može jednim rešenjem izdati građevinsku i upotrebnu dozvolu.

Pre izdavanja rešenja iz stava 2. ovog člana, nadležni organ utvrđuje da je objekat izgrađen na zemljištu pogodnom za izgradnju, da je priložen glavni projekat i da je dostavljen zapisnik komisije za tehnički pregled objekta da je objekat podoban za upotrebu.

Ako je objekat izgrađen na zemljištu u svojini jedinice lokalne samouprave, odnosno autonomne pokrajine, pre izdavanja rešenja iz stava 2. ovog člana jedinica lokalne samouprave, odnosno autonomna pokrajina prenosi pravo svojine na građevinskom zemljištu na kome je objekat sagrađen na Republiku Srbiju, bez naknade.

Ako je objekat izgrađen na zemljištu u svojini lica kome je objekat srušen ili zabranjen za korišćenje, nadležni organ jedinice lokalne samouprave izdaće rešenje o građevinskoj i upotrebnoj dozvoli na ime tog lica. Investitorska prava, u ime i za račun fizičkog lica - vlasnika zemljišta, do izdavanja upotrebne dozvole vrši Kancelarija, u skladu sa ovim zakonom.

Za porodične stambene objekte izgrađene u skladu sa odredbama ovog zakona, ne plaća se naknada za uređivanje građevinskog zemljišta, kao ni naknada za promenu namene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko.

Rešenje iz stava 2. ovog člana sadrži podatke o investitoru, objektu (gabarit, spratnost, tip objekta i ukupna površina), katastarskoj parceli na kojoj je objekat

izgrađen, dokumentaciji na osnovu koje se izdaje građevinska i upotrebna dozvola, kao i konstataciju da je objekat izgrađen u skladu sa ovim zakonom.

Rešenje iz stava 2. ovog člana, sadrži i odredbu kojom investitor-Republika Srbija daje saglasnost licu kome je objekat srušen ili zabranjen za korišćenje, da, po pravnosnažnosti tog rešenja, bez daljeg prisustva i posebne saglasnosti investitora, može upisati pravo svojine na novoizgrađenom objektu, osim kada rešenje glasi na fizičko lice iz stava 5. ovog člana. Prenos prava svojine ne smatra se prometom nepokretnosti, te ne postoji obaveza plaćanja poreza na prenos apsolutnih prava.

Nova porodična stambena zgrada, izgrađena u skladu sa ovim zakonom, smatra se objektom izgrađenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Član 32.

Rešenje iz člana 31. ovog zakona, konačno je i protiv njega se ne može uložiti žalba, ali se tužbom može pokrenuti upravni spor.

Član 33.

Porodična stambena zgrada, izgrađena u skladu sa odredbama ovog zakona, ne može se otuđiti u roku od pet godina od dana pravnosnažnosti rešenja iz člana 31. ovog zakona.

Obnova oštećenih objekata

Član 34.

Obnova porodičnog stambenog objekta, stambenog ili stambeno poslovnog objekta, odnosno stana u stambenom ili stambeno poslovnom objektu, koji je oštećen usled dejstva poplava ili aktiviranjem klizišta, vrši se isplatom novčane pomoći.

Kriterijumi i visina pomoći za obnovu objekata iz stava 1. ovog člana utvrđuju se državnim programom obnove.

Obnova infrastrukturnih objekata

Član 35.

Obnova elektro-energetskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, objekata rudne proizvodnje i snabdevanja, objekata gasne infrastrukture, puteva i javne železničke infrastrukture, telekomunikacionih objekata, odnosno mreža, sistema i sredstava, uključujući i objekte infrastrukture elektronskih komunikacija (kablovska kanalizacija), objekata komunalne infrastrukture, objekata posebne namene i objekata javne namene u javnoj svojini, sprovodi se u skladu s programima obnove.

Programima obnove utvrđuju se i: izvor finansiranja, finansijska sredstva potrebna za obnovu objekata iz stava 1. ovog člana i određuje investitor.

Investitorska prava za izvođenje radova na obnovi objekata iz stava 1. ovog člana, koji su u svojini Republike Srbije, vršiče javna preduzeća, odnosno zavisna privredna društva, bez posebnog ovlašćenja Vlade.

3. OBNOVA PRIVREDNE DELATNOSTI

Pomoć privrednim subjektima

Član 36.

Na predlog ministarstva nadležnog za poslove privrede, Vlada može privrednim subjektima dodeliti pomoć u vidu podsticaja, u skladu sa državnim programom obnove.

Podsticaj iz stava 1. ovoga člana može se dodeliti preduzetniku i malom/mikro privrednom subjektu koji je pretrpeo štetu od elementarnih nepogoda izazvanih obilnim kišama koje su dovele do izlivanja reka i aktiviranja klizišta na području pogođenom poplavama, ako je bio registrovan na tom području, odnosno ako je na tom području imao izdvojenu poslovnu jedinicu u trenutku proglašenja vanredne situacije.

Državnim programom obnove mogu se predvideti i druge mere u oblasti privrede na području pogođenom poplavama i odrediti način njihovog sprovođenja.

4. POMOĆ POLJOPRIVREDNIM PROIZVOĐAČIMA

Član 37.

Poljoprivrednom gazdinstvu i porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu, registrovanom u skladu sa zakonom, koje je pretrpelo štetu od elementarnih nepogoda izazvanih obilnim kišama koje su dovele do izlivanja reka i aktiviranja klizišta na području pogođenom poplavama, pomoć za obnovu poljoprivredne proizvodnje dodeljuje se u skladu sa državnim programom obnove.

5. OBNOVA KULTURNIH DOBARA I KULTURNE INFRASTRUKTURE

Član 38.

Obnova kulturnih dobara i kulturne infrastrukture, kao i uspostavljanje kulturne delatnosti na području pogođenom poplavom, vrši se u skladu sa državnim programom obnove.

Državnim programom obnove biće propisane mere koje je potrebno preduzeti radi obnove kulturnih dobara i kulturne infrastrukture, uključujući mere uspostavljanja kulturnih delatnosti koje su prekinute nastupanjem poplave.

6. JAVNI RADOVI I RADNE AKCIJE

Član 39.

Radi saniranja posledica poplave i aktiviranja klizišta, obnove poplavljenog područja i područja ugroženih klizištima, obezbeđenja povratka i integracije lokalnog stanovništva, na području pogođenom poplavama mogu se organizovati javni radovi i radne akcije, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Način izbora javnih radova, izbor izvođača javnih radova, izbor lica angažovanih na javnim radovima, visina troškova organizovanja javnih radova, visina naknade angažovanih lica i drugih troškova, utvrđuje se državnim programom obnove.

Na javnim radovima angažuju se nezaposlena lica, pri čemu prednost imaju korisnici socijalne pomoći, korisnici novčane naknade za slučaj nezaposlenosti, mladi i ostala lica iz kategorije teže zapošljivih, sa prebivalištem, odnosno boravištem na području pogođenom poplavama na kome se organizuju javni radovi.

Javni radovi organizovani na način propisan u st. 1 - 3. ovog člana ne isključuju mogućnost organizovanja javnih radova na području pogođenom poplavama, na način propisan zakonom kojim se uređuje zapošljavanje.

Način organizovanja radnih akcija, izbor organizatora i visina troškova organizovanja radnih akcija, utvrđuje se državnim programom obnove.

III. POSTUPAK ZA DODELU POMOĆI

Prijava štete

Član 40.

Fizička i pravna lica koja su pretrpela štetu od elementarnih nepogoda na području pogođenom poplavama, prijavu štete podnose nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, prema mestu nastanka štete.

Donošenje odluke o vrsti i visini pomoći

Član 41.

Postupak za dodelu pomoći utvrđene ovim zakonom vodi se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Odlučivanje o vrsti i visini pomoći jedinica lokalne samouprave obavlja kao povereni posao.

Rešenje o vrsti i visini pomoći donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na osnovu kriterijuma utvrđenih državnim programom obnove.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba Komisiji za utvrđivanje štete od elementarnih nepogoda, obrazovanoj u skladu s Poslovníkom Vlade, u roku od osam dana od dana dostavljanja tog rešenja.

Rešenje Komisije za utvrđivanje štete od elementarnih nepogoda je konačno i protiv njega se može voditi upravni spor.

Konačno rešenje dostavlja se Kancelariji.

Javnost podataka o dodeljenoj pomoći

Član 42.

Podaci o dodeljenoj pomoći i o primaocima pomoći predstavljaju javne podatke i Kancelarija ih objavljuje na svojoj internet prezentaciji.

IV. NADZOR

Član 43.

Nadzor nad primenom ovoga zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva.

Inspekcijski nadzor, neposrednim uvidom u poslovanje i postupanje fizičkih i pravnih lica prilikom realizacije mera utvrđenih u skladu sa ovim zakonom, vrše organi državne uprave u skladu sa utvrđenim delokrugom.

Nadzor nad obavljanjem poverenih poslova iz člana 41. ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44.

Prijava štete radi ostvarivanja prava na pomoć u skladu sa ovim zakonom, podnosi se u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prijava štete podneta do dana stupanja na snagu ovog zakona smatra se prijavom podnetom u skladu sa ovim zakonom.

Član 45.

Podzakonski i drugi akti potrebni za sprovođenje ovog zakona biće doneti u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis kojim je obrazovana Kancelarija, Vlada će uskladiti sa ovim zakonom u roku od 15 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 46.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a prestaje da važi istekom jedne godine od dana stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje predloženog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 8. i 17. Ustava Republike Srbije, kojima je, između ostalog, propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje ekonomske i socijalne odnose od opšteg interesa i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje zakona kojim se uređuje otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama u Republici Srbiji, koje su nastupile u maju 2014. godine, sadržani su, pre svega, u potrebi da se neodložno obezbedi normalizacija uslova života na poplavljenim i klizištima ugroženim delovima teritorije Republike Srbije, da se osiguraju elementarni egzistencijalni uslovi porodicama i pojedincima čiji su stambeni objekti srušeni ili teško oštećeni, da se stvore uslovi za obnavljanje privredne i poljoprivredne delatnosti, te da se sanira šteta na infrastrukturnim objektima na poplavljenom području.

Kako bi se ponovo uspostavio održiv način privređivanja i sanirale posledice poplava, neophodno je posebnim zakonom osigurati pravni okvir za ubrzanje procedura od značaja za proces obnove, kao i fleksibilnije uslove za primenu onih sistemskih rešenja koja to omogućavaju. Istovremeno, donošenje posebnog zakona je i put i mehanizam za osiguranje transparentnosti u korišćenju donatorskih i drugih sredstava koja su obezbeđena za pomoć i obnovu poplavljenih područja.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Predloženi zakon podeljen je u pet poglavlja. U prvom poglavlju sadržane su Osnovne odredbe, odnosno odredbe kojima se uređuje predmet zakona (prvi odeljak), a to je – otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama u Republici Srbiji, koje su nastupile u maju 2014. godine (član 1. stav 1) i definiše koju teritoriju Republike Srbije obuhvata područje pogođeno poplavama, odnosno na kojoj će se teritoriji, u skladu sa ovim zakonom, sprovesti obnova (član 1. stav 2).

U drugom odeljku prvog poglavlja Predloga zakona – Programi pomoći i obnove područja pogođenog poplavama, propisuje da se otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama vrši u skladu s programima koje donosi Vlada, na predlog Kancelarije za pomoć i obnovu poplavljenih područja (član 2). Programima pomoći i obnove područja pogođenog poplavama utvrđuju se mere i kriterijumi za pružanje pomoći, odnosno kriterijumi, mere i postupak za obnovu i saniranje posledica poplava – po pojedinim oblastima i na određenoj teritoriji. Pošto je predviđena i mogućnost da autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave donose sopstvene programe pomoći i obnove (član 5. stav 2), radi distinkcije, u članu 2. programi koje donosi Vlada označeni su terminom „državni”.

Sadržina državnih programa obnove utvrđena je u članu 3. Predloga zakona, iz kog proizlazi da se državni programi obnove donose za odgovarajuću oblast (građevinarstvo, saobraćaj, energetika, zdravlje, zaštita životne sredine, poljoprivrede i dr) i prema teritoriji na kojoj će se mere određene u konkretnoj oblasti primenjivati. Istovremeno je, radi stvaranja zakonskog osnova za finansiranje onih prava koje je neophodno obezbediti, a za koje pojedine opštine u ovoj situaciji nemaju dovoljno sopstvenih sredstava, propisano da se državnim programom

obnove može predvideti da će se, privremeno, na području pogođenom poplavama iz sredstava obezbeđenih na centralnom nivou finansirati i pojedina prava i usluge (u konkretnoj oblasti), koje se u skladu sa opštim propisima finansiraju iz budžeta jedinica lokalne samouprave.

Članom 4. Predloga zakona (treći odeljak) bliže je uređen delokrug Kancelarija za pomoć i obnovu poplavljenih područja, kao službe Vlade, osnovane radi obavljanja stručnih poslova vezanih za pomoć, obnovu i saniranje posledica elementarnih nepogoda izazvanih obilnim kišama koje su dovele do izlivanja reka, i aktiviranja klizišta u ugroženim područjima. Transparentnost u radu Kancelarije posebno uređuju odredbe čl. 9, 11, 17. i 42. predloženog zakona.

Četvrti odeljak prvog poglavlja Predloga zakona (čl. 5-11) uređuje pitanja koja se odnose na obezbeđivanje sredstava za otklanjanje posledica poplava (izvore finansiranja i način korišćenja sredstava). Osnovno pravilo u korišćenju ovih sredstava jeste da se sredstva obezbeđena u budžetu Republike Srbije, kao i iz donacija, poklona, priloga, primanja od zaduživanja i od prodaje finansijske imovine, od finansijske pomoći Evropske unije i iz drugih izvora, namenjena otklanjanju posledica na poplavljenim područjima, koriste preko Kancelarije, osim ukoliko međunarodnim ugovorom, ugovorom o donaciji, humanitarnoj ili drugoj pomoći nije drukčije određeno. Sredstva za realizaciju programa obnove obezbeđuju se i u programu rada i poslovanja i finansijskom planu korisnika javnih sredstava, definisanih Zakonom o budžetskom sistemu. Posebno je predviđeno da su korisnici javnih sredstava dužni da iskažu sredstva opredeljena za realizaciju programa obnove u svojim budžetima, programima poslovanja odnosno finansijskim planovima, kao i da iskažu sva prikupljena sredstva od donacija i pomoći za otklanjanje posledica poplava.

Propisano je i da se sredstva iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave koriste za otklanjanje posledica poplava – u skladu sa programom obnove koji samostalno donose autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, a koji se, radi obezbeđivanja koordiniranog delovanja, dostavljaju i Kancelariji. Ugovore o donaciji, finansijskoj i drugoj pomoći upućenoj Republici Srbiji, osim međunarodnih ugovora, sa davaocem donacije, odnosno pomoći u ime i za račun Republike Srbije zaključuje Kancelarija.

Sredstva namenjena obnovi koriste se po obimu, dinamici i za namene utvrđene programima obnove. Pomoć se krajnjim korisnicima dodeljuje u novcu, robi, radovima, dobrima i uslugama. Kriterijume za dodelu pomoći, kao i vrstu i visinu pomoći utvrđuje Vlada državnim programom obnove. Kancelarija obrazuje i vodi, u elektronskom obliku, bazu podataka o odobrenim i realizovanim plaćanjima iz sredstava namenjenih otklanjanju posledica poplava. Registar plaćanja sadrži: šifru i naziv ugovora, iznos aproprijacije, naziv i broj računa primaoca sredstava, iznos i datum svake pojedinačne isplate, iznos ukupno realizovanih sredstava (iznosi se izražavaju u dinarima i u evrima) i procenat realizacije sredstava.

Ovim zakonom se predviđa i da su organi državne uprave i drugi korisnici javnih sredstava dužni da izveštavaju Kancelariju o svim finansijskim i nefinansijskim prilivima i odlivima sredstava namenjenih za otklanjanje posledica na područjima pogođenim poplavama. Podaci se dostavljaju na obrascima čiji izgled, sadržinu i način dostavljanja, kao i način obrade priprema Kancelarija u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove finansija i na predlog ministarstva nadležnog za poslove finansija propisuje Vlada. Izveštavanje se vrši mesečno, a po potrebi, na zahtev Kancelarije, i u kraćim rokovima. Objedinjene izveštaje Kancelarija objavljuje na svojoj internet stranici, i tromesečno (a na zahtev Vlade i češće) dostavlja Vladi. Vlada, po usvajanju, izveštaj dostavlja Narodnoj skupštini.

Peti odeljak prvog poglavlja Predloga zakona (čl. 12-19) sadrži odredbe o javnim nabavkama dobara, usluga i radova koji su neophodni za otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama. Na ove nabavke primenjuje se, po pravilu, otvoreni postupak, propisan odredbom člana 32. Zakona o javnim nabavkama, osim ukoliko međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, s tim što su rokovi za pojedine radnje u postupku skraćeni, odnosno primereni okolnostima u kojima je nabavke potrebno sprovesti. Istovremeno je, iz navedenih razloga, isključena primena odredaba sistemskog propisa koje se odnose na plan nabavki, način dokazivanja obaveznih i dodatnih uslova za učešće u postupku javne nabavke, i na rokove za odlučivanje Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.

Predviđeno je i da naručilac uvek može odlučiti da za nabavke dobara, usluga i radova koji su neophodni za otklanjanje posledica na području pogođenom poplavama primeni i neki drugi postupak javnih nabavki, propisan sistemskim zakonom kojim se uređuju javne nabavke, ako su za to ispunjeni uslovi propisani tim zakonom.

Poštujući načelo transparentnosti, predviđeno je i da se izveštaj o realizaciji nabavki sprovedenih prema ovom zakonu objavljuje na internet stranici Kancelarije i korisnika javnih sredstava koji je sproveo postupak nabavke, kada je državnim programom obnove određeno da nabavku sprovodi taj korisnik, a ne Kancelarija.

Ovim zakonom je propisano i da ugovor o izvođenju radova, odnosno o nabavci dobara i usluga sa izvođačem radova, sa dobavljačem i pružaocem usluga zaključuje, u ime Republike Srbije, Kancelarija, odnosno korisnik javnih sredstava koji je u skladu sa državnim programom obnove sproveo nabavku. Ukoliko su sredstva za realizaciju ugovora obezbeđena kod Kancelarije, a nabavku je u skladu sa državnim programom obnove sproveo drugi korisnik javnih sredstava, korisnik javnih sredstava koji je sproveo nabavku, posle provere ispravnosti dokumentacije, dostavlja Kancelariji radi plaćanja potpisan i overen zahtev za plaćanje sa dokumentacijom o realizaciji ugovora (avansnu, privremenu i okončanu situaciju, fakture, bankarske garancije i dr.), uz izveštaj stručnog nadzora za ugovore o izvođenju radova. Po prijemu zahteva za plaćanje, a nakon provere usklađenosti prispele situacije sa ugovorenom vrednošću radova, dobara i usluga, Kancelarija sprovodi propisanu proceduru i uplaćuje zahtevani iznos na račun izvođača radova, odnosno dobavljača ili pružaoca usluga.

Šesti odeljak prvog poglavlja Predloga zakona (član 20) predviđa da Vlada, na predlog Kancelarije, a u skladu sa državnim programom obnove, može naložiti Republičkoj direkciji za robne rezerve da bespovratno obezbedi robu koju čuva na zalihama, krajnjim korisnicima, na osnovu specifikacija sačinjenih od strane nadležnih ministarstava.

Drugo poglavlje Predloga zakona (čl. 21-39) sadrži šest odeljaka, u kojima su sistematizovane posebne odredbe o merama u pojedinim oblastima, koje se mogu preduzeti radi otklanjanja posledica poplava. Radi sprečavanja epidemija zaraznih bolesti na poplavljenom području, predviđene su posebne mere u oblasti zdravlja, koje treba da obezbede da se, i u slučaju postojanja opasnosti od epidemije (a ne samo kada je ona već nastupila) mogu narediti sve mere koje su propisane sistemskim zakonom kojim se uređuje zaštita stanovništva od zaraznih bolesti, a za koje ministar zdravlja, na osnovu mišljenja stručnih institucija, oceni da odgovaraju konkretnim okolnostima. Predviđene mere u oblasti životne sredine odnose se na propisivanje posebnih uslova pod kojima se može izdati privremena dozvola za korišćenje biocidnog proizvoda dobijenog iz donacije za koji nije doneto rešenje o upisu u Privremenu listu biocidnih proizvoda za dostavljanje tehničkog dosijea ili nije izdato odobrenje u skladu sa zakonom koji se uređuju biocidni proizvodi. Da bi se

obnovila privredna delatnost na poplavljenim područjima, predviđen je osnov da Vlada može privrednim subjektima koji su pretrpeli štetu od poplava, dodeliti pomoć u vidu podsticaja, u skladu sa državnim programom obnove. I u oblasti poljoprivrede predviđena je mogućnost da se poljoprivrednom gazdinstvu i porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu, registrovanom u skladu sa zakonom, koje je pretrpelo štetu od poplava, pomoć za obnovu poljoprivredne proizvodnje dodeljuje se u skladu sa programom obnove.

Predlog zakona predviđa i da se državnim programom obnove mogu predvideti i druge mere u navedenim i drugim oblastima, radi otklanjanja posledica poplava, i odrediti način njihovog sprovođenja. Istovremeno se predviđa i to da se radi saniranja posledica poplave i klizišta, obnove poplavljenog područja i područja oštećenih klizištima, obezbeđivanja povratka i integracije lokalnog stanovništva, na području pogođenom poplavama mogu organizovati javni radovi i radne akcije – u skladu sa odredbama ovog zakona. To znači da se način izbora javnih radova, izbor izvođača javnih radova, izbor lica angažovanih na javnim radovima, visina troškova organizovanja javnih radova, visina naknade angažovanih lica i drugih troškova utvrđuju programom obnove. Na javnim radovima mogu se angažovati nezaposlena lica, pri čemu prednost imaju korisnici socijalne pomoći, korisnici novčane naknade za slučaj nezaposlenosti, mladi i ostala lica iz kategorije teže zapošljivih, sa prebivalištem, odnosno boravištem na području pogođenom poplavama na kome se organizuju javni radovi. Važno je istaći da javni radovi, organizovani pod posebnim uslovima predviđenim državnim programom obnove, ne isključuju mogućnost organizovanja javnih radova na području pogođenom poplavama na način propisan zakonom kojim se uređuje zapošljavanje. Način organizovanja radnih akcija, izbor organizatora i visina troškova organizovanja radnih akcija, utvrđuje se državnim programom obnove

Centralno mesto u ovom poglavlju pripada odeljku koji se odnosi na izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i sanaciju objekata (čl. 23-35). Ovim zakonom utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju, odnosno administrativni prenos nepokretnosti, radi izgradnje objekata utvrđenih državnim programom obnove, ustanovljenje prava službenosti (nepotpuna eksproprijacija) radi postavljanja vodovodnih cevi, podzemnih i nadzemnih vodova svih naponskih nivoa i distributivnih transformatorskih stanica, telefonskih kablova, kao i privremeno zauzimanje nepokretnosti radi izvođenja radova obuhvaćenih programom obnove. Eksproprijacija se može vršiti za potrebe Republike Srbije, autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, javnih fondova, javnih agencija, privrednih društava koja su osnovana od strane javnih preduzeća kao i za potrebe privrednih društava sa većinskim državnim kapitalom osnovanih od strane Republike Srbije, autonomne pokrajine, ili jedinica lokalne samouprave, ako zakonom nije drugačije određeno. O predlogu za eksproprijaciju rešava organ jedinice lokalne samouprave nadležan za imovinsko-pravne poslove na čijoj teritoriji se nalazi nepokretnost koja je predmet eksproprijacije. Pre donošenja rešenja o eksproprijaciji nadležni organ utvrđuje da na teritoriji te jedinice lokalne samouprave ne postoji odgovarajuće zemljište u državnoj svojini ili zemljište u javnoj svojini autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, na kome se može vršiti gradnja novih objekata, u skladu sa ovim zakonom.

Obnova objekata sprovodi se izgradnjom novog objekta, odnosno rekonstrukcijom, sanacijom ili adaptacijom postojećeg objekta, u skladu sa ovim zakonom. Objektima u smislu ovog zakona smatraju se: porodični stambeni objekti, stambeni i stambeno-poslovni objekti, stanovi u stambenim i stambeno-poslovnim objektima, komunalna infrastruktura, putna i železnička infrastruktura, elektro-energetski objekti za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, objekti i sistemi elektronskih komunikacija, objekti rudne proizvodnje i snabdevanja, gasovodi,

objekti posebne namene, kao i objekti javne namene u javnoj svojini. Obnova porodičnog stambenog objekta koji je srušen usled dejstva poplava ili aktiviranjem klizišta, odnosno objekta za koji je nadležni organ doneo rešenje o zabrani korišćenja objekta, sprovodi se izgradnjom novog objekta, u skladu sa državnim programom obnove. Obnova stambenog objekta koji je srušen usled dejstva poplava ili aktiviranjem klizišta na lokaciji koja nije pogodna za građenje (zbog postojanja nepovoljnih hidroloških i geoloških uslova ili iz urbanističkih razloga), vrši se izgradnjom novog objekta na lokaciji pogodnoj za izgradnju, isplatom novčane pomoći ili kupovinom druge nepokretnosti – do vrednosti novog objekta koji bi fizičkom licu bio opredeljen u skladu sa kriterijumima iz državnog programa pomoći. Predlog zakona predviđa da se obnova porodičnih stambenih objekata izgradnjom sprovodi izgradnjom tipskih objekata površine 60m², 80m² i 100m², kao i da se kriterijumi za dodelu odgovarajućeg tipa objekata utvrđuju državnim programom obnove, ali da ugovorom o donaciji može biti ugovoren i drugačiji tip objekata.

Investitor izgradnje porodičnih stambenih objekata je Republika Srbija. U ime i za račun Republike Srbije investitorska prava vrši Kancelarija do izdavanja upotrebne dozvole za pojedinačni objekat. Kancelarija, po dostavljenom spisku jedinice lokalne samouprave o broju i tipovima stambenih objekata koji će se graditi na njenoj teritoriji, dostavlja glavni projekat za izgradnju jedinici lokalne samouprave. Izbor izvođača radova za izgradnju porodičnih stambenih objekata vrši se u postupku javne nabavke koji se sprovodi u skladu sa ovim zakonom. Po izvršenom izboru izvođača i određivanju stručnog nadzora, na zemljištu određenom za izgradnju, može se pristupiti građenju objekta, u skladu sa članom 143. Zakona o planiranju i izgradnji. Reč je o posebnim slučajevima građenja objekata, predviđenim sistemskim zakonom, kada se građenju objekta, odnosno izvođenju pojedinih radova može pristupiti i bez prethodno pribavljene građevinske dozvole, s tim što se dozvola tada izdaje u roku od jedne godine od dana prestanka opasnosti koje su prouzrokovale građenje, odnosno izvođenje radova (ako se objekat gradi neposredno pred nastupanje ili za vreme elementarnih nepogoda, kao i radi otklanjanja štetnih posledica od tih nepogoda, neposredno posle njihovog nastupanja, u slučaju havarije na energetskim objektima ili telekomunikacionim sistemima, kao i u slučaju rata ili neposredne ratne opasnosti).

Predviđeno je da jedinica lokalne samouprave, do isteka roka iz člana 143. Zakona o planiranju i izgradnji, može jednim rešenjem izdati građevinsku i upotrebnu dozvolu, a uslovi za to su da je objekat izgrađen na zemljištu pogodnom za izgradnju, da je priložen glavni projekat i da je dostavljen zapisnik komisije za tehnički pregled objekta da je objekat podoban za upotrebu. Ako je objekat izgrađen na zemljištu u svojini jedinice lokalne samouprave, odnosno autonomne pokrajine, pre izdavanja dozvole, jedinica lokalne samouprave, odnosno autonomna pokrajina prenosi pravo svojine na građevinskom zemljištu na kome je objekat sagrađen na Republiku Srbiju, bez naknade. Ako je objekat izgrađen na zemljištu u svojini lica kome je objekat srušen ili zabranjen za korišćenje, nadležni organ jedinice lokalne samouprave izdaće rešenje o građevinskoj i upotrebnoj dozvoli na ime tog lica.

Investitorska prava, u ime i za račun fizičkog lica vlasnika zemljišta, tokom izgradnje objekta vrši Kancelarija, u skladu sa ovim zakonom. Za porodične stambene objekte izgrađene u skladu sa odredbama ovog zakona, ne plaća se naknada za uređivanje građevinskog zemljišta, kao ni naknada za promenu namene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko.

Predlog zaakona posebno predviđa da rešenje kojim se izdaje dozvola sadrži i odredbu (posebnu klauzulu) kojom Republika Srbija daje saglasnost licu kome je objekat srušen ili zabranjen za korišćenje, da, po pravnosnažnosti tog rešenja, bez daljeg prisustva i posebne saglasnosti investitora, može upisati pravo svojine na

novoizgrađenom objektu. Prenos prava svojine ne smatra se prometom nepokretnosti te ne postoji obaveza plaćanja poreza na prenos apsolutnih prava.

Nova porodična stambena zgrada, izgrađena u skladu sa ovim zakonom, smatra se objektom izgrađenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Kada je reč o obnovi porodičnog stambenog objekta, stambenog ili stambeno poslovnog objekta, odnosno stana u stambenom ili stambeno poslovnom objektu, koji je oštećen usled dejstva poplava ili aktiviranjem klizišta, ona se, prema ovom zakonu vrši isplatom novčane pomoći. Kriterijumi i visina pomoći za obnovu oštećenog objekata utvrđuju se državnim programom obnove.

Obnova elektro-energetskih objekata za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, objekata rudne proizvodnje i snabdevanja, objekata gasne infrastrukture, puteva i javne železničke infrastrukture, telekomunikacionih objekata, odnosno mreža, sistema i sredstava, uključujući i objekte infrastrukture elektronskih komunikacija (kablovska kanalizacija), objekata komunalne infrastrukture, objekata posebne namene i objekata javne namene u javnoj svojini, sprovodi se u skladu s programima obnove, kojima se utvrđuju izvori finansiranja, finansijska sredstva potrebna za obnovu i određuje investitor. Predlog zakona, u cilju skraćanja uobičajenih procedura, predviđa da će investitorska prava za izvođenje radova na obnovi objekata koji su u svojini Republike Srbije, vršiti javna preduzeća, odnosno zavisna privredna društva, bez posebnog ovlašćenja Vlade.

Treće poglavlje Predloga zakona sadrži posebne odredbe o postupku za dodelu pomoći (čl. 40-42). Propisano je da fizička i pravna lica koja su pretrpela štetu od elementarnih nepogoda na području pogođenom poplavama, prijavu štete podnose nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, prema mestu nastanka štete. Postupak za dodelu pomoći utvrđene ovim zakonom vodi se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak. Rešenje o vrsti i visini pomoći donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na osnovu kriterijuma utvrđenih državnim programom obnove. O žalbi odlučuje Komisija za utvrđivanje štete od elementarnih nepogoda, obrazovana u skladu s Poslovníkom Vlade, u roku od osam dana od dana dostavljanja tog rešenja. Rešenje Komisije je konačno i protiv njega se može voditi upravni spor.

Potreba da se osigura puna transparentnost podataka o šteti od poplava, o načinu obnove, o utrošku donatorskih i drugih sredstava namenjenih obnovi, transparentnost podataka o krajnjim primaocima, o vrsti i visini pomoći i sl, uslovlja je rešenje prema kome jedinice lokalne samouprave sva rešenja o dodeli pomoći, po konačnosti, dostavljaju Kancelariji. Podaci o dodeljenoj pomoći i o primaocima pomoći predstavljaju javne podatke i Kancelarija ih objavljuje na svojoj internet prezentaciji.

Četvrto poglavlje Predloga zakona uređuje nadzor (član 43). Nadzor nad primenom ovoga zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva. Inspekcijski nadzor, neposrednim uvidom u poslovanje i postupanje fizičkih i pravnih lica prilikom realizacije mera utvrđenih u skladu sa ovim zakonom, vrše organi državne uprave u skladu sa utvrđenim delokrugom, dok nadzor nad obavljanjem poslova poverenih ovim zakonom vrši ministarstvo nadležno za državnu upravu i lokalnu samoupravu.

U poglavlju Predloga zakona koje sadrži prelazne i završne odredbe utvrđen je krajnji rok za prijavu štete (osam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona), s tim što je posebno propisano da se prijave štete podnete do dana stupanja na snagu ovog zakona smatraju prijavom podnetom u skladu sa ovim zakonom.

Odredbama čl. 44, 45. i 46. Predloga zakona utvrđeni su rokovi za donošenje i usklađivanje podzakonskih propisa i opštih akata sa ovim zakonom, kao i stupanje na snagu i period primene ovog zakona. Predviđeno je da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a prestaje da važi istekom jedne godine od dana stupanja na snagu.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje Predloga zakona o otklanjanju posledica poplava u Republici Srbiji predlaže se po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst), kako bi se što pre pristupilo radu na obnovi poplavljenih područja i kako bi se otklonile okolnosti koje mogu da prouzrokuju štetne posledice.

Nedonošenje zakona po hitnom postupku imalo bi štetne posledice po život i zdravlje ljudi na tim područjima i negativno bi uticale na rad svih relevantnih organa i organizacija.

VI. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA ZAKON STUPI NA SNAGU NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, kako bi se što pre započela realizacija svih aktivnosti neophodnih za obnovu poplavljenih područja i otklonile okolnosti koje mogu da prouzrokuju štetne posledice po život i zdravlje ljudi na tim područjima.

VII. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Usvajanjem i sprovođenjem ovog zakona obezbediće se neodložno jedinstvo sistema u radu državnih i lokalnih organa, organizacija i službi (ustanova), kao i privrednih subjekata, koji učestvuju u postupku obnove poplavljenog područja, i s tim u vezi, sprovođenje jedinstvenih mera usmerenih, između ostalog, i na ostvarivanje neophodnih ušteda u javnim rashodima. Primenom ovog zakona se ne stvaraju obaveze za privredne i druge subjekte.